Konstitutionsutskottets betänkande

1984/85:39

om överlåtelse av Strömparterren till Stockholms stad (förslag 1984/85:18)

Förslaget

Riksdagens förvaltningskontor föreslår i förslag 1984/85:18 att riksdagen godkänner ett i en bilaga till förslaget intaget avtal mellan riksdagens förvaltningskontor och Stockholms kommun om överlåtelse av fastigheten Gamla Stan 1:2, Strömparterren.

Inför ombyggnaden av riksdagshuset på Helgeandsholmen för riksdagens återflyttning upprättades och fastställdes en stadsplan för Helgeandsholmen. Ett stadsplaneavtal slöts mellan riksdagen och Stockholms kommuns fastighetsnämnd. Strömparterren är i stadsplanen utlagd som park. I stadsplaneavtalet angavs att frågorna om Strömparterren skulle regleras senare.

Riksdagens förvaltningskontor har nu i samarbete med Stockholms kommuns fastighetskontor upprättat ett förslag till avtal enligt vilket mellanhavandena om Strömparterren regleras. Strömparterren överlåts till Stockholms kommun. Vederlag skall inte utgå. Enligt avtalet får kommunen efter samråd med staten uppföra en restaurang eller annan serveringsbyggnad på Strömparterren.

Genom avtalet regleras även frågan om flyttning av den i Stallkanalen befintliga dammanläggningen. Avsikten är att denna skall ersättas med en damm vid Norrbro som skall åstadkomma att grundvattennivån under riksbyggnaderna bibehålls. Därigenom skall man förhindra rötangrepp i de stockar på vilka rustbädden under byggnaderna vilar.

Som förutsättning för avtalet gäller att det godkänns av Stockholms kommunfullmäktige före den 20 april 1985 och av riksdagen före den 1 juli 1985.

Motionen

I ärendet har väckts en följdmotion, nämligen 1984/85:3226 av Tore Nilsson (m) och Eric Hägelmark (fp). I motionen hemställs att riksdagen avslår förslag 1984/85:18. Enligt motionen skulle anläggningen av en ny damm vid Norrbro och s. k. tätskärmar innebära mycket omfattande ingrepp i Helgeandsholmen och vattnen vid den och medföra oöverblickbara kostnader. En dammbyggnad och "tätskärmar" kan inte heller enligt motionärerna garantera riksbyggnadernas säkerhet. Motionärerna har i och för sig inte någon erinran emot att Stockholms kommun tar över Strömparterren men detta bör i så fall regleras genom ett förslag som endast rör just Strömparterren.

Utskottet

Enligt avtalet överlåter staten till kommunen den rätt staten må äga till Strömparterren. Anledningen till detta uttryckssätt är att det inte finns någon lagfaren ägare till Strömparterren. Staten har med hänvisning till en del äldre utredningar hävdat att Strömparterren är statlig egendom, medan Stockholms kommuns fastighetskontor inte ansett det helt utrett att så är fallet.

En förutsättning för avtalet är att det godkänns av Stockholms kommunfullmäktige. Enligt vad utskottet erfarit har fullmäktige genom beslut den 15 april 1985 godkänt avtalet.

Motionärerna åberopar för ett avslag på förslag 1984/85:18 bl. a. de kostnader för staten som uppförandet av en ny dammanläggning och "tätskärmar" skulle medföra.

Förslaget innebär dock inte något beslut om uppförande av en ny dammanläggning eller några "tätskärmar". Enligt avtalet förbinder sig Stockholms kommun att på olika sätt medverka till att erforderlig dammbyggnad och "tätskärmar" får anläggas. Inte heller medför avtalet i sig några kostnader för staten. Anläggningen av en dammbyggnad och "tätskärmar" förutsätter ytterligare överenskommelser mellan staten och kommunerna. Detsamma gäller uppförandet av en restaurang på Strömparterren. Utskottet anser mot denna bakgrund att motionen bör avslås.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till förslaget och med avslag på motion 1984/85:3226 godkänner det mellan riksdagens förvaltningskontor och Stockholms kommun träffade avtalet.

Stockholm den 28 maj 1985

På konstitutionsutskottets vägnar
OLLE SVENSSON

Närvarande: Olle Svensson (s), Yngve Nyquist (s), Kurt Ove Johansson (s), Kerstin Nilsson (s), Gunnar Biörck i Värmdö (m), Sven-Erik Nordin (c), Anita Modin (s), Elisabeth Fleetwood (m), Karin Ahrland (fp), Nils Berndtson (vpk), Ingvar Björk (s), Ove Eriksson (m), Bengt Kindbom (c), Björn Ericson (s) och Axel Wennerholm (m).

Reservation

av Gunnar Biörck i Värmdö (m), som anser att den del av utskottets yttrande och hemställan på s. 2 som börjar med "Utskottet anser" och slutar med "träffade avtalet" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser mot denna bakgrund att vad som åberopas i motionen om kostnader m. m. kan lämnas utan avseende. Utskottet vill emellertid anföra följande.

Helgeandsholmen är den svenska riksdagens hemvist. Den präglas till övervägande del av monumentalbyggnader vilka förlänar området en viss tyngd. Detta intryck har man sökt lätta upp genom den parkliknande plantering som anlagts framför den gamla riksdagsbyggnaden. Hittills förefaller planteringen dock främst fungera som en genväg mellan Gustav Adolfs Torg och Mynttorget.

Strömparterren kunde, om den tillvaratogs på ett riktigt sätt, lätta upp det massiva intrycket av "riksbyggnaderna" och bli till glädje både för stadens innevånare och för riksdagsledamöterna – särskilt om det ordnas en förbindelse mellan den gamla riksdagsbyggnaden förbi det blivande medeltidsmuseet och direkt ut till Strömparterren. Med hänvisning härtill anser utskottet det olämpligt att riksdagen genom avtal med Stockholms kommun avhänder sig sin disposition över Strömparterren och därigenom även förlorar möjligheten att avgöra Strömparterrens framtida utseende. Förslaget bör därför avslås på denna grund.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av motion 1984/85:3226 avslår förslag 1984/85:18.

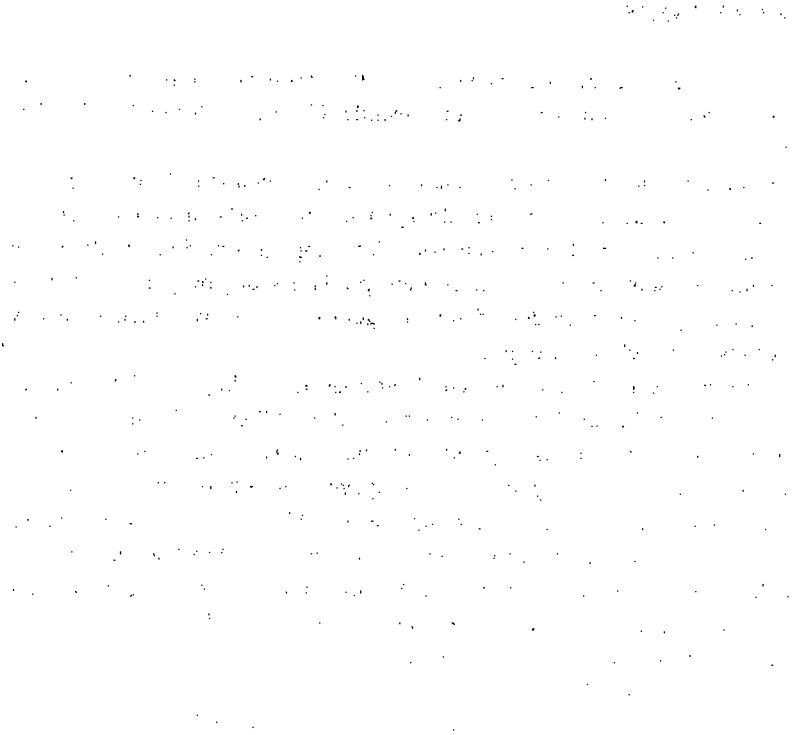

minab/gotab Stockholm 1985 82945